

Torneälven - WA86174110 / SE752023-175459

Vattenkategori	Vattendrag	Län	Norrbottnen - 25
Typ	Vattenförekomst	Kommuner	Kiruna - 2584 Pajala - 2521
Distrikt	1. Bottenviken (Int. dist. Torneälven - Sverige) - SE1TO	Längd (km)	104
Huvudavrinningsområde	Torneälven - SE1000		

Mer information <http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA86174110>

Miljö kvalitetsnorm

Ekologisk status

Kvalitetskrav

■ God ekologisk status

Version: Beslutad

Den ekologiska statusen i ytvattenförekomsten har klassificerats till god. Miljökvalitetsnormen; god ekologisk status, är beslutad enligt 4 kap 2§ Vattenförvaltningsförordningen (SFS 2004:660).

Kemisk ytvattenstatus

Kvalitetskrav

 God kemisk ytvattenstatus

God kemisk ytvattenstatus 2015 med undantag för kvicksilver (Hg) och polybromerade difenyletrar (PBDE). Ämnen vars påverkan i första hand kommer ifrån atmosfäriskt nedfall från långväga lufttransporter efter förbränning av varor. Ämnena överskrider sina respektive gränsvärden i fisk i alla Sveriges vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Även om halterna minskar generellt på grund av restriktioner är det svårt att veta när god kemisk status kommer att uppnås. Undantag sätts i form av mindre strängt krav med skälen tekniskt omöjligt.

Undantag - Mindre stränga krav

Kvicksilver och kvicksilverföreningar

 Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för kvicksilver (Hg), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av kvicksilver bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referens från SLU i referensbiblioteket i VISS: 51583 eller IVLs biotadatabas: 51273). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvicksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den största påverkan av kvicksilver består av atmosfärisk deposition vars ursprung är långväga, globala atmosfäriska utsläpp från tung industri och förbränning av stenkol. I Sverige har en stor mängd av det nedfallande atmosfäriska kvicksilvret under lång tid ackumulerats skogsmarkens humuslager, varifrån det kontinuerligt sker ett läckage till ytvattnet med påföljande ackumulering i vattenlevande organismer och fisk. Problemet bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av kvicksilver (december 2015) får dock inte öka.

Bromerad difenyleter

 Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för bromerade difenyletrar (kongenerna 28, 47, 99, 100, 153 och 154), även kallade polybromerade difenyletrar (PBDE), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av PBDE bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Problemet beror främst på påverkan från långväga luftburna föroreningar och bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av PBDE (december 2015) får dock inte öka.

Skyddade områden

Område	Kvalitetskrav	Områdestyp	EUID
Torneälven	Krav enligt dricksvattenföreskrifterna	Dricksvattenförsörjning, Artikel 7	SEA7SE752023-175459
Torne och Kalix älvsystem	Gynnsamt tillstånd	Natura 2000 SCI Habitatdirektivet	SE0820430

Statusklassning

Status ?	Klassificering
- Ekologisk status	 God
- Tillkomst/härkomst	 Naturlig
- Kemisk status	 Uppnår ej god
Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?	
Påväxt-kiselalger	 Ej klassad
IPS-index för Kiselalger	 Ej klassad
ACID - Surhetsindex för vattendrag och sjöar	
Bottenfauna	 Ej klassad
ASPT	 Ej klassad
DJ-index	

Fisk	 God
Fisk i rinnande vatten (VIX)	 God
Fisk i rinnande vatten (VIXMORF)	
Fisk i rinnande vatten (VIXh)	
Fisk i rinnande vatten (VIXsm)	
Ekologisk status - Fysikalisk-Kemiska kvalitetsfaktorer	
Näringsämnen	 Hög
Försurning	 Ej klassad
Särskilda förorenande ämnen	 God
Arsenik	 God
Koppar	 God
Krom	 God
Uran	 God
Zink	 God
Ammoniak	 Ej klassad
Icke-dioxinlika PCB'er (6 PCB: 28,52,101,138,153,180)	 Ej klassad
Nitrat	 Ej klassad
Ekologisk status - Hydromorfologi	
Konnektivitet i vattendrag	 God
Konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag	 Hög
Konnektivitet i sidled till närområde och svämplan i vattendrag	 God
Hydrologisk regim i vattendrag	 God
Specifik flödesenergi i vattendrag	 God
Volymsavvikelse i vattendrag	 Ej klassad
Avvikelse i flödets förändringstakt	 Ej klassad
Vattenståndets förändringstakt i vattendrag	 Ej klassad
Morfologiskt tillstånd i vattendrag	 God
Vattendragsfårans form	 God
Vattendragets planform	 God
Vattendragsfårans bottenstrukturer	 God
Död ved i vattendrag	
Strukturer i vattendraget	 God
Vattendragsfårans kanter	 God
Vattendragets närområde	 Hög
Svämplanets strukturer och funktion i vattendrag	 Hög
Kemisk status	
Prioriterade ämnen	 Uppnår ej god
Bromerad difenyleter	 Uppnår ej god
Bly och blyföreningar	 God
Kadmium och kadmiumföreningar	 God
Kvicksilver och kvicksilverföreningar	 Uppnår ej god

Miljöproblem och påverkanskällor

Påverkanskällor ?

Klassificering

Punktkällor - reningsverk

Punktkällor - Bräddning

Punktkällor - IED-industri

Punktkällor - Inte IED-industri

Punktkällor - Förorenade områden

Punktkällor - Deponier

Punktkällor - Lakvatten från gruvdrift

Punktkällor - Vattenbruk

Punktkällor - Andra signifikanta punktkällor

Diffusa källor - Urban markanvändning

Diffusa källor - Jordbruk

Diffusa källor - Skogsbruk

Diffusa källor - Transport och infrastruktur

Diffusa källor - Förorenad mark/gammal industrimark

Diffusa källor - Enskilda avlopp

Diffusa källor - Atmosfärisk deposition

 Betydande påverkan

Diffusa källor - Materialtäkt

Diffusa källor - Vattenbruk

Diffusa källor - Andra relevanta

Vattenuttag eller vattenavledning - för jordbruk

Vattenuttag eller vattenavledning för dricksvatten

Vattenuttag eller vattenavledning - för industri

Vattenuttag eller vattenavledning - för kylvatten

Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenbruk

Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenkraft

Vattenuttag eller vattenavledning - annat

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för vattenkraft

Ej klassad

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för dricksvatten

Ej klassad

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för översvämningsskydd

Ej klassad

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för bevattning

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för turism och rekreation

Ej klassad

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för industrin

Ej klassad

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för sjöfart

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - Annat

Ej klassad

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - okända eller föråldrade

Ej klassad

Förändring av hydrologisk regim - jordbruk	
Förändring av hydrologisk regim – Sjöfart	
Förändring av hydrologisk regim - vattenkraft	☐ Ej klassad
Förändring av hydrologisk regim - offentlig vattenförsörjning	
Förändring av hydrologisk regim - fiske och vattenbruk	
Förändring av hydrologisk regim - annat	☐ Ej klassad
Fysisk förlust av hela eller delar av vattenförekomster	
Förändring av morfologiskt tillstånd - för översvämningsskydd	
Förändring av morfologiskt tillstånd - för jordbruket	☐ Ej klassad
Förändring av morfologiskt tillstånd - för sjöfart	
Förändring av morfologiskt tillstånd - annat	☐ Ej klassad
Förändring av morfologiskt tillstånd - okända eller föråldrade	☐ Ej klassad
Andra hydromorfologiska förändringar	
Introducerade sjukdomar eller arter	
Exploatering eller borttagande av djur eller växter	
Nedskräpning, olaglig avfallsdumpning	
Annan signifikant påverkan	
Okänd signifikant påverkan	
Historisk förorening	

Åtgärder

Här presenteras de föreslagna och genomförda åtgärderna för vattenförekomsten.

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljö kvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet. Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledning ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 2 (5 st)

Förslag på åtgärder som är möjliga att genomföra eller skulle behöva genomföras för att nå god vattenstatus.

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Fiskväg/utrivning av vandringshinder - Junojoki	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	7525993 - 807114		0,3 m	-		
Fiskväg/utrivning av vandringshinder - Junosuado	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	7497744 - 820885		0,3 m	-		
Fiskväg/utrivning av vandringshinder - Junosuando	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	7498366 - 820378		0,3 m	-		

Omläggning/byte av vägtrumma - Vathanjoki	Omläggning/byte av vägtrumma	7526853 - 763999	1 st	-			
Omläggning/byte av vägtrumma - Äijäjoki	Omläggning/byte av vägtrumma	7518783 - 765936	1 st	-			
Genomförda åtgärder (12 st)							
Åtgärder som har genomförts i eller kring vattenförekomsten eller har en effekt på vattenförekomsten							
Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspänn	Totalkostnad	Flaggor
Åtgärdad f.d. bensinstation (SPIMFAB) - Esso (nedlagd 1991) i Pajala på adressen Kangasvägen	Efterbehandling av miljögifter	7496988 - 1786203		1 st	1900 - 2014	85 000 kr	
Miljöersättning ekologisk odling	Odling utan bekämpningsmedel	Ovan Lainioälven i Torneälvens vattendragsyta		18 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning ekologisk odling	Odling utan bekämpningsmedel	Förgrening		3 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning ekologisk odling	Odling utan bekämpningsmedel	Ovan Junojoki i Torneälvens vattendragsyta		5 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)	Ovan 732679-188094 i Torneälvens vattendragsyta	Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	15 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)	Ovan Näverijoki i Torneälvens vattendragsyta	Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	2 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)	Ovan Lainioälven i Torneälvens vattendragsyta	Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	22 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)	Mynnar i Torneälvens vattendragsyta	Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	1 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)	Förgrening	Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	6 ha	2010 - 2014		

Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)	Ovan Junojoki i Torneälvens vattendragsyta	Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	5 ha	2010 - 2014
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)	Förgrening	Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	8 ha	2010 - 2014
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)	Vid mätstation Männikö Tornegren	Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	2 ha	2010 - 2014

Miljöövervakning

Övervakningsstation	Program	Undersökning	Programspecifikt ID	Programspecifikt namn
Torne älv, Nedanför bro och reningsverk i Junosuando	SRK, Torne- och Kalix älvars vattenvårdsförbund	Vattenkemi	To 165	Torne älv, nedanför bro och reningsverk i Junosuando
Torne älv, Ovan delning Tärendö/Torne älv (bifurkationen)	SRK, Torne- och Kalix älvars vattenvårdsförbund	Vattenkemi	To 171	Torne älv, ovan delning Tärendö/Torne älv (bifurkationen)
JUNOSUANDO	NMÖ, Hydrologiska grundnätet	Oreglerad vattennivå och flöde	4	JUNOSUANDO
Torneälven, uppströms Luongasjoki RK, Svappavaara gruvområde		Vattenkemi	SVA66	Torneälven, uppströms Luongasjoki
Torneälven, nedströms Luongasjoki RK, Svappavaara gruvområde		Vattenkemi	SVA74	Torneälven, nedströms Luongasjoki
Torneälven	RVK, Råvattenkontroll, urval för vattendirektivsövervakning	Ytvattenkemi, råvatten	410	Torneälven

Skyddade områden

Område	EUID	Områdestyp
Avloppskänsliga vatten, inland, fosfor	SELK001	Avloppsvattendirektivet
Torne och Kalix älvsystem	SE0820430	Natura 2000 SCI Habitatdirektivet
Torneälven	SEA7SE752023-175459	Dricksvattenförsörjning, Artikel 7

Typtillhörighet

	Värde
Typindelning/Typtillhörighet ?	
Vattentyp - Vattendrag	2SM
Limnisk vattentypsregion	Norra Sverige ≤ 200 m (2)
Tillrinningsområdets storlek (km ²)	≥ 1000 (S)
Vattendragslutning (%)	0,1 - 2 (M)

Vattenversion

I följande versioner har detta objekt existerat

Version	Datum
Ytvatten innan versionshantering	2011-05-09 12:09
SVAR_2010_1	2011-10-17 12:07
SVAR_2012_2	2012-11-08 09:07
SVAR_2016	2017-06-20 09:29

Cykel

Förvaltningscykel 1 (2004 - 2009)

Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)

Förlängning av förvaltningscykel 2

Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021) (aktuell)

Vattentyp

Vattenförekomst

Vattenförekomst

Vattenförekomst

Vattenförekomst

Kontakta Länsstyrelsen i Norrbotten**E-post** BD-DL-beredningssekreteriatet@lansstyrelsen.se**Hemsida** <http://www.lansstyrelsen.se/norbotten/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/vattenforvaltning/Pages/default.aspx>